

Feasibility of applying the De-dollarization policy in international and regional organizations and its effectiveness on I.R.Iran's sanctions reduction

Fatemeh Mahrough*
Abulghasem Shahriri**

Using dollar as a tool to impose unilateral and international sanctions by the United States of America has caused some countries to adopt a de-dollarization policy in order to reduce their vulnerability. The present research has two goals: to investigate the existing trends of de-dollarization as an economic diplomacy in different parts of the world, and to assess the feasibility of the given above conditions for Iran's economic diplomacy in order to reduce the effect of sanctions. Therefore, article's question is what the process of de-dollarization in international trade is. Moreover, with the beginning of the process of de-dollarization in the world politics, what possibility has it provided for Iran's economic diplomacy? This research has used the theoretical approach of nested regionalism and the techniques of trend and time series analysis as a research method in the three organizations of Shanghai, BRICS and ASEAN as a case study that applied de-dollarization as a tool of their economic diplomacy. The findings of the research indicate that simultaneously with the implementation of the de-dollarization policy by the above three organizations, the level of exchanges between the member countries of these organizations with Iran has stagnated since 2018 due to the unilateral sanctions of the United States of America and lack of attention to the use of this new policy. Therefore, using the de-dollarization policy as a tool in Iran's economic diplomacy will be able to disrupt the goals of sanctions while boosting Iran's international trade.

Keywords: I.R.Iran, ASEAN, BRICS, Economic diplomacy, De-Dollarization, Shanghai, Nested regionalism, Sanction.

امکان‌سنجی بهره‌گیری از سیاست دلارزدایی در سازمان‌های بین‌المللی و منطقه‌ای در کاهش اثر تحریم‌ها بر جمهوری اسلامی ایران

نوع مقاله: پژوهشی

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۰۷/۱۶

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۰۵/۰۲

مقاله برای بازنگری به مدت ۲۶ روز نزد نویسندگان بوده است.

فاطمه محروقی*

ابوالقاسم شهریاری**

چکیده

استفاده از دلار به‌عنوان ابزاری برای اعمال تحریم سبب گرایش برخی کشورها به سیاست دلارزدایی دلار شده و همین سیاست به‌واسطه شرایط خاص ایران، به‌عنوان مسئله اصلی پژوهش حاضر مطرح شده است. در این‌رستا سؤال اصلی پژوهش عبارت است از اینکه: سیاست دلارزدایی چقدر توانسته در کاهش تحریم‌ها بر جمهوری اسلامی ایران به‌کار آید؟ این پژوهش از رویکرد نظری منطقه‌گرایی متداخل و روش‌های تحلیل روند و سری زمانی به‌عنوان روش پژوهش در سه سازمان شانگهای، بریکس و آسه‌آن به‌عنوان مطالعه موردی که دلارزدایی را به‌منابه ابزار دیپلماسی اقتصادی خود به‌کار گرفته‌اند، استفاده نموده است. یافته‌های پژوهش حاکی از آن است که هم‌زمان با به‌کارگیری سیاست دلارزدایی از سوی سه سازمان فوق، سطح مبادلات کشورهای عضو این سازمان‌ها با ایران تحت‌تأثیر تحریم‌های آمریکا و کم‌توجهی به بهره‌گیری از این سیاست جدید از سال ۲۰۱۸ دچار رکود شده است. بر این‌اساس، به‌کارگیری سیاست دلارزدایی به‌عنوان ابزاری در دیپلماسی اقتصادی ایران خواهد توانست تا ضمن رونق‌بخشی به تجارت بین‌المللی ایران، اهداف تحریم را با اختلال مواجه سازد.

واژگان کلیدی: آسه‌آن، بریکس، تحریم، جمهوری اسلامی ایران، دلارزدایی، دیپلماسی اقتصادی، شانگهای

منطقه‌گرایی متداخل

* استادیار روابط بین‌الملل، گروه علوم سیاسی، دانشکده حقوق و علوم سیاسی، دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، جمهوری اسلامی ایران (نویسنده مسئول).

fmahroogh@um.ac.ir

0000-0003-3336-8074

** استاد مدعو گروه علوم سیاسی، دانشگاه بجنورد، بجنورد، جمهوری اسلامی ایران.

ab.shahriari@mail.um.ac.ir

0000-0002-3193-7344